

Dünyada ise, blok ve kesilmiş mermer ve diğer inşaat taşları ticaretinin yaklaşık 1.4 milyar Dolar civarında olduğu bildirilmektedir.

İhraatçı ülkelerin başında İtalya (% 12), Meksika (% 11.5), Fransa (% 8.1), B.Almanya (%8), Belçika-Lüksemburg (% 6.9), ABD (% 6.3), Hindistan (% 4.7), G.Afrika (% 4.6), Kanada (% 3.8) gelmektedir.

Mermer ithalatçısı ülkelerin başında ABD (% 26), B.Almanya (% 14), S.Arabistan (%12), Japonya (% 11), Fransa (% 6), Singapur (% 3), İsviçre (% 3), İngiltere (% 3), Kuveyt gelmektedir.

Çizelge 100'de dünya mermer ihracatçısı ülkelerin ihracatıyla ilgili bilgiler verilmiştir. Mermer ithalatı ile ilgili bilgiler ise Çizelge 101'de

de verilmektedir. Türkiye'nin mermer ihracatına ait bilgiler de Çizelge 102'de sunulmaktadır. 2.18. PERLİT

Dünya işlenmemiş perlit üretimi 2.0-2.5 milyon ton/yıl olup bundan yaklaşık 1.5-1.8 milyon ton/yıl satılabilir perlit üretilmektedir. Dünyada perlit üreticisi ülkelerin başında ABD, SSCB ve Yunanistan gelmektedir. Söz konusu üç ülke, dünya üretiminin % 80'nini karşılamaktadır. Geriye kalan % 20'lik üretim, Türkiye, Macaristan, İtalya, Japonya ve Çin tarafından gerçekleştirilmektedir.

2.18.1. Rezerv

Dünya perlit rezervlerine ilişkin bilgiler Çizelge 103'de verilmektedir.

Çizelge 100. Dünya İşlenmiş Mermer ve İnşaat Taşları İhracatı (Milyon Dolar)

Ülke	1981	1982	1983	1984	1985	1985 Payı (%)
Dünya Piyasa Ekonomileri	859	881	962	1,049	1,128	0.1
Afrika	3	3	4	2	2	0.1
(Kuzey Afrika)	-	-	-	-	-	0.0
Amerika	29	40	43	59	48	4.2
Asya	56	66	77	85	92	8.1
(Orta Doğu)	7	9	12	12	5	0.4
Avrupa	771	772	838	903	986	87.4
AT - On'lar	658	666	728	762	830	73.6
(EFTA)	48	43	46	52	60	5.3
Okyanusya	-	-	-	-	-	0.0
İtalya	552	560	620	651	701	67.2
İspanya	63	59	61	84	92	8.2
Güney Kore	38	37	42	46	50	4.4
Portekiz	31	29	31	38	47	4.2
Fransa	38	38	39	38	43	3.8
Yunanistan	25	31	32	32	34	3.0
Kanada	9	17	20	24	19	1.7
Ban Almanya	16	14	16	16	18	1.6
Türkiye	1	2	5	6	17	1.5
Japonya	3	8	5	6	15	1.3

Kaynak : Işcan, 1988

Çizelge 101. Dünya işlenmiş Mermer ve Diğer inşaat Taşları ithalatı (Milyon Dolar)

Ülke	1981	1982	1983	1984	1985	1985 Payı (%)
Dünya Piyasa Ekonomileri	1,084	1,106	1,120	1,226	1,319	
Afrika	29	36	23	24	19	1.5
(Kuzey Afrika)	21	21	12	11	10	0.8
Amerika	161	210	230	279	363	27.5
Asya	441	459	473	497	493	37.4
(Orta Doğu)	322	335	324	313	248	18.8
Avrupa	448	394	390	418	430	32.6
(AT - On'lar)	391	340	333	357	358	27.1
(EFTA)	50	48	53	58	68	5.1
Okyanusya	5	8	6	8	13	0.9
ABD	145	186	211	257	339	25.7
Batı Almanya	212	180	184	192	182	13.8
Suudi Arabistan	233	237	246	227	155	11.8
Japonya	81	78	85	91	146	11.1
Fransa	91	79	65	71	75	5.7
Singapur	12	12	26	36	37	2.8
İsviçre	25	25	28	30	37	2.8
İngiltere	25	25	28	30	35	2.7
Kuveyt	43	52	27	39	35	2.7
Belçika-Lüksemburg	35	29	25	25	28	2.1

Kaynak : İşcan, 1988

Çizelge 102. Mermer İhracatının, Türkiye'nin Toplam İhracat ve Madencilik İhracatındaki Payı

	1982	1983	1984	1985	1986	1987	
Genel İhracat (Milyon \$)	5,746	5,728	7,138	7,458	7,457	10,190	
Madencilik ihracatı (Milyon \$)	175	109	246	244	247	272	
Blok ve Kesilmiş Mermer ihracatı (Milyon \$)	10.3	8.8	5.5	6.7	8.2	7.5	
Genel içindeki Payı (%)	0.18	0.15	0.08	0.08	0.11	0.07	
Madencilik içindeki Payı (%)	5.9	4.7	2.2	2.7	3.3	2.8	
Toplam Mermer İhr. (Milyon \$)	12.6	13.4	12.0	23.9	21.3	15.4	
Genel içindeki Payı (%)	0.22	0.23	0.17	0.30	0.29	0.15	
Bir önceki Yıla Göre Artış (%)							
Genel ihracatta		22.2	-0.3	24.6	11.5	-6.3	36.7
Madencilik ihracatında		-9.3	8.0	30.9	-0.8	1.2	10.1
Toplam Mermer ihracatında		0	6.3	9	99.2	-10.9	-27.7

Kaynak : İşcan, 1988

Çizelge 103. Dünya Perlit Rezervleri
(Bin ton)

Ülke	Rezerv	Rezerv+ Potansiyel
ABD	50,000	200,000
Yunanistan	50,000	300,000
Diğer Piyasa Ekonomili Ülkeler	100,000	500,000
Merkezi Planlı Ülkeler	500,000	1,000,000
Dünya Toplamı	700,000	2,000,000

Kaynak : Mineral Commodity Summaries, 1988

2.18.2. Üretim

En büyük üretici durumundaki ABD'nin işlenmemiş perlit üretimi 1987 yılında yaklaşık 700,000 ton/yıl olup bundan 500,000 ton/yıl kullanılabilir perlit elde edilmiştir. Üretim merkezleri olarak, New Meksiko, Arizona, California, Colorado ve Nevada gösterilebilir.

ABD'de Grefco Refractories Co., ve Manville Corp. iki büyük üretici şirkettir. Grefco'nun yardımcı şirketleri Dicalite ve Chemrock, ABD dışında, Belçika, İspanya ve İtalya'da faaliyet göstermektedir.

Çizelge 104'de dünya perlit üretimine ilişkin bilgiler verilmiştir.

Çizelge 104. Dünya Perlit Üretimi (Ton)

Ülke	1984	1985	1987
Yunanistan	451,931	400,929	541,495
İtalya	80,000	80,000	73,000
Türkiye	64,920	60,146	104,509
Çekoslovakya	44,000	44,000	41,443
Macaristan	93,360	94,460	109,360
SSCB ¹	600,000	600,000	600,000
ABD	592,000	615,000	667,000
Meksika	• 31,515	37,261	36,000
Çin ¹	500,000	500,000	500,000
Japonya ¹	75,000	75,000	75,000
Filipinler	15,641	3,883	10,485
Avustralya	3,708	2,740	3,838
Toplam	2,553,075	2,513,419	2,762,130

Kaynak : Mining Annual Review, 1988

ABD'de diğer üretici kuruluşlar, Harbolite Corp., Silbroco Corp., Persolite Products Inc. ve Nord Resources'dır. Batı dünyasının ikinci büyük perlit üretici ülkesi olan Yunanistan'ın yıllık işlenmemiş perlit üretimi 500,000 ton/yıl'dır. Yunanistan'da Milos Adası, Kos Adası ve Kimolos ve Lesbos önemli perlit yataklarının bulunduğu yerlerdir. En büyük üretici durumundaki Silver and Baryte Ores Mining Co., (Eliopoulos Kyriacopoulos Group üyesi), Trachylas and Chivadolimi madenini işletmekte olup Vouthia körfezinde 200,000 ton/yıl kapasiteli bir perlit işleme fabrikasına sahiptir. İkinci büyük üretici olan Sarides General işletmesi Milos'ta 70,000-100,000 ton/yıl kapasiteli bir perlit işleme tesisine sahiptir. Milos adasındaki diğer işletmeciler kuruluşlar, sırasıyla Milopan ve Peletico Hellas'tır.

Batı Dünyasında üçüncü büyük üreticisi konumundaki Türkiye'nin 1987 yılı üretimi, 106,000 ton/yıldır. Türkiye'de perlit işletmeciliği yapan devlet kuruluşu Etibank'ın yanında, özel sektörün de yatırımları mevcuttur; örneğin Pabalk, Perlisan, Düzgün Ürün, Kıska vb.. Avrupa'da bir diğer önemli üretici ülke de yıllık 100,000 ton'luk üretimiyle Macaristan'dır.

2.18.3. Tüketim

İngiltere, F.Almanya, Belçika, Hollanda ve İspanya genişletmek için önemli miktarda perlit ithal eden ülkelerdir. Macaristan, üretiminin yarısını, Çekoslovakya, Avusturya, Yugoslavya, B.Almanya ve İsveç'e satmaktadır. Dünyanın ikinci büyük üreticisi SSCB, üretiminin % 15'ini Batı Bloku'na satmaktadır.

Batı Blokundaki kaliteli inşaat talebine olan artışa paralel olarak, perlit tüketimi de artmaktadır. Bu artışın önümüzdeki yıllarda da devam edeceği bildirilmektedir.

2.18.3.1. Fiyatlar

Ürün cinslerine göre fiyatlar Çizelge 105'de verilmektedir.

Çizelge 105. Perlit Fiyatları

Ürün Cinsi	Pounds/ton
Tüvenan	40-45
Filtre kalitesi, genişlemiş	312-335
inşaat malze, kalite, genişlemiş.	200-260

Kaynak : Industrial Minerals, Nisan 1988